

Jokseenkin fasan 52 vuotta sitten ajoin saman reitin keskikau-pungilta ensin Kurkelanrantaan ja sitten ylös Oulujokea. Silloin ajettiin kaupunkimatka isvossikalla, nyt ajettiin automobiilillä. Silloin noustiin höyrylaivaan, nyt moottorilaivaan, vesibussiksi mainittuun. Oulussa kun ollaan, olisi syytä ruveta puhumaan vesi- tai jokionnikasta, pakkaa tuo aito-oululainen sana onnikka muuten unohtumaan. Ja silloin, kerran kesällä, ajettiin sillä samalla laivalla, jonka siis on täytynyt olla uusi Laine tai vanha Lempi, Muhokselle saakka. Muhokselta noustiin kievarinrattaille ja körötettiin Vaalaan. Kievarissa nukuttiin, mikä nukuttiin. Kun heräsin, oltiin Oulujärvellä. Laiva on ollut joko Salo tai Salo II. Tietenkään en muista, mutta näen kirjasta, jonka nimi on Entinen Oulujoki. Laivat oli asettanut liikenteseen räätälimestari Matti Heikki Haapalainen, jonka työtä minun piennä ollessa jatkoi Oulujärven Laivaosakeyhtiö. No, me menimme Kajaaniin, josta sitten jatkoimme kievarirattaille kohti Suomussalmee. Sillä matkalla jouduin todistamaan, että Suomussalmelle oli menossa eräs senaikaisista kuorma-piileistäkin ja meni kanssa, niin että vaarat kaikui. Siihen rustinkiin meidät hevoskyytiläisetkin korjattiin, mutta se olisikin jo toinen luku, minkä lisäksi lienen

siitä oikealla ristityllä nimelläni pakissutkin. Tapahtui 1922.

Oulun—Muhoksen laivaliikenne oli alkanut 1870 ja sen laivan nimi oli ollut Kaima. Nyt olivat sitten Lempi ja Laine, joista toiset pojat tietävät enemmän, toiset tytöt myös. Parhaan kuvauksen olen lukenut Maria Laukka-Mäkelän kirjoittamana Kaltiosta 3—4 vuonna 1971: »Lemmen tytön» muistelmia Oulujoen laivaliikenteestä. Siinä asiat on nähty laivankannelta ja sen »puffeista» käsin.

Nyt on sitten perinne herätetty henkiin, Oulusta Turkansaareen liikennöi laiva Turkansaari. Sen satamapaikaksi ilmoitetaan Kurkelanranta. Itse asiassa ei kyllä monikaan oululainen tiedä, missä sellainen Kurkelanranta on, joten olisi syytä ilmoittaa, että rautasiltojen yläpuolella ja Pohjantien sillan alapuolella, tuntumassa, Kasarmintien varrella. Vähemmän myöhästyisivät, pasaseerarit.

Turkansaari-laiva on kotoisin Kalajoelta, ja sieltä on myös laivuri Päiviö Rahja, joka yhteistuumin virkeään Turkansaaren Säätiön kanssa on tämän uuden kesäilon järjestänyt. Vesionnikamme on kolme tätä edellistä kesää seilannut Nuasjärvellä Kajaanin ja kauniin Sotkamon välillä. Tästä mutkikas otsikko-ni.

Turkansaaren avausreissulla

tapasin monta jokivarren vanhaa asiantuntijaa, tietenkin myös Martti Lukan Muhokselta. Lukan isäntä muisti jo lähties-sään, että laivaliikenne loppui 1928 jolloin viimeinen laiva, Laine, lopetti. Salongissa selvisi kohta, että Lempi lopetti 1925. Mutta kuvitelkaa, minkämoinen tuuri oli Martti Lukalla. Oulun linja-autoasemalta otti muhos-laisemme taksin ajaakseen Kurkelanrantaan. Kukapa muu sattui taksikusiksi kuin Jussi Roininen, sama mies, joka hankki aidon vanhan tervaveneen Turkansaareen, hankki sen Viskaal-lin kohdalta Oulujokivarresta, tähän tiedätte. Mutta ei siinä kyllin. Roininen kertoi, että hänen isänsä likka oli se mies, joka 1925 laski virasta pidätetyn Lempi-laivan koskia alas Ouluun, onnellisesti laskikin lai-

vansa — lautan päällä. Tämä likka oli valantehnyt koskenlas-kija, jonka tukevan kouran ja pitkän melan varassa monen-moni tervalasti onnellisesti solui alas Merikoskesta. Viimeisen jokilaivan, sen nuoremman Laineen, laskusta likka kuitenkin oli kieltäytynyt. Laiva oli silti laskettu, mutta joutunut karille, jossa sitten virunut kuinka kauan olikaan, ennen kuin oli saatu irroitetuksi, ja kuljetetuksi Toppilaan. Ja niin oli siirtynyt historiaan ajanjakso, johon sopi muhoslainen sanaleikki, kuten sen Irja Puupponen eli Taskinen muisteli, että »Laineessa men-tiin ja Lemmessä palattiin».

Sietäisi muuten puhutella tämä nuorempi Roininen, Jussi. Kun nyt tiedämme, missä Kurkelanranta on, niin mars matkaan vain!

Lähtöajat:

<u>Oulusta</u>	<u>Muhokselta</u>
Klo 9 aamulla	Klo 7 aamulla
„ 2 päivällä	„ 2 päivällä
„ 6 illalla	„ 8 illalla